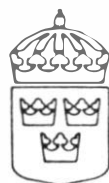

Motion till riksdagen

1987/88:Jo261

av Lennart Brunander och Kerstin Göthberg (c)
om skördeskadeskyddet

Mot.
1987/88
Jo261-268

Det är angeläget att ha ett rimligt skydd för skördeskadorna som jordbruket kan drabbas av. Ett sådant skydd måste avvägas mellan å ena sidan jordbrukarens behov av att få ersättning för den skada som drabbat företaget och å andra sidan möjligheten att till rimliga kostnader göra en så riktig skadebedömning som möjligt. Det är inte enkelt att tillgodose båda synpunkterna.

Det nuvarande systemet med ett områdesskydd har efter de justeringar som gjorts kommit att fungera tillfredsställande. Problemet är att det blir dyrt. Man har bedömt att ett bibehållande av nuvarande system skulle nödvändiggöra ett årligt tillskott av medel på drygt 100 miljoner.

Det förslag som LRF och regeringen nu enats om, ett skydd som begränsas till totalskada, synes oss mot denna bakgrund som acceptabelt.

Frågan har varit föremål för utredning under lång tid. Redan 1976 tillsattes en utredning som kom med förslag 1979. Därefter tillsatte den socialdemokratiska regeringen en enmansutredare som presenterade ett betänkande i augusti 1983. Först nu har detta arbete lett fram till ett förslag.

För att kunna klara svåra skördeår med stora skador på grödan krävs ett stort kapital som kan garantera de försäkrade – alla jordbruk över 5 ha – att ersättning kan utbetalas. Fondens storlek har diskuterats. Under senare år har den socialdemokratiska regeringen tårt på det kapital som staten och jordbruket gemensamt byggt upp i den fond som garanterat nuvarande skördeskadeskydd. Dels har de dåliga avsättningarna till fonden uteblivit, dels har administrationen av nuvarande skördeskadesystem delvis bekostats av fonden. Detta skedde tidigare helt över statsbudgeten. Centerpartiet har motsatt sig denna försvagning av fonden.

I förslaget utgår man från att fonden måste tillföras 60 miljoner om året. Detta hade inte varit nödvändigt om fonden som skall överföras varit större. Samtidigt som fonden måste förstärkas blir skördeskadeskyddet mer ett katastrofskydd. Det kommer alltså att ge ett sämre skydd än det nuvarande.

Man kunde fundera över om den enskilde jordbrukare som drabbas av skördeskadorna som inte är så omfattande att det utgår försäkringspengar kommer att klara sig. I nuvarande system skulle vederbörande ha fått bidrag om skadan blev större än självriskan. I det ekonomiskt brydsamma läge som jordbruket befinner sig kan det med säkerhet bli problem för många. LRF har fört fram tanken på ett skördederegleringskonto för att klara sådana situationer.

För att skördederegleringskonto skall bli ett verkningsfullt komplement till ett katastrofskydd bör reglerna för avsättning till konto göras mycket enkla.

Samma principer som för skogskonto bör kunna tillämpas, vilket i detta fall innebär att

Mot. 1987/88
Jo261

- jordbrukare ges möjlighet att göra avsättning i bank på särskilt skörderegleringskonto
- jordbrukare avgör själv storleken på det belopp han önskar avsätta på kontot
- den totala avsättningen till kontot begränsas eventuellt till gårdens totala normala produktionsvärde
- jordbrukaren bör själv kunna avgöra när uttag från kontot skall ske. Uttaget belopp upptas till beskattning.

Omfattningen av de grödor som ingår i skyddet borde också diskuteras, sådan grödor som ärtor och bönor borde enligt vår mening ingå, liksom på sikt även grödor som kan komma att ersätta nu befintliga grödor, t. ex. energigrödor och alternativa grödor.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om jordbrukets skördeskadeskydd,

[att riksdagen beslutar om införande av ett skörderegleringskonto.¹⁾

¹ 1987/88:Sk 449